

Gyepgazdálkodás és földhasználat hegyvidéki régiókban

(Grassland Farming and Land Management Systems
in Mountainous Regions)

Az Európai Gyepgazdálkodási Szövetség

16. Szimpóziuma

Ausztria, Raumberg-Gumpenstein,

2011. augusztus 29-31.

Nagy Géza

Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma,
Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar,
Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet, Debrecen
nagy@agr.unideb.hu

30 ország több mint 200 szakemberének részvételével a Mezőgazdasági Kutató és Oktató Központban (AREC) rendezték meg az Európai Gyepgazdálkodási Szövetség (European Grassland Federation) ez évi szimpóziumát. A Szövetség alapszabálya szerint az egyik évben szimpózium, a másik évben konferencia (General Meeting) kerül megrendezésre. A szimpózium témája szűkebb témakört ölel fel, igazodva a rendező ország sajátosságaihoz. A konferenciákon pedig a gyepgazdálkodás teljes horizontja terítékre kerül.

A tudományos program az ünnepélyes megnyitóval kezdődött, ahol két szakmai előadás hangzott el:

- Hegyvidéki gazdálkodás Európában (Mountainous farming in Europe)
- Az ausztriai gyepgazdálkodás – a jelenlegi helyzet és a jövőbeni kilátások (Grassland farming in Austria – status quo and future prospective)

A program további része 3 szekcióban folytatódott:

- Szakmai kihívások kezelése a kedvezőtlen adottságú területek gyepgazdálkodásában (Meeting the challenge of grassland management in disadvantaged areas)
- Az organikus, a kis ráfordítási szintű és az alternatív gyepgazdálkodási rendszerek (Organic, low-input and alternative grassland farming systems)
- A gyepek, mint a biodiverzitás és más társadalmi hozamok forrása (Grassland as a source of biodiversity and public goods)

A szimpóziumon 175 előadás illetve poszter került bemutatásra a főbb témakörökhöz kapcsolódva. A teljes kéziratokat a kettős lektorálást követően a Szövetség tudományos kiadvány sorozatának legújabb számában jelentették meg (Grassland Farming and Land Management Systems in Mountainous Regions /Eds.: Pötsch et al./, Grassland Science in Europe, vol. 16., AREC Raumberg-Gumpenstein, Austria, 632. p.).

A bemutatott témák összességében követték azt a tendenciát, miszerint a nemzetközi szakma érdeklődése elsősorban az ökológiai, környezeti-, természetvédelmi-, társadalmi-, jóléti kérdések, újabban az élelmiszer-minőség és -biztonság, ezzel

együtt a termékpiaci kérdések felé fordult a termelést támogató technológiai kérdések helyett. Mindez persze nem meglepő, ha a gyephasználatnak ernyőt adó európai mezőgazdasági- és vidékpolitika a multifunkcionalitás elvét követve egyre nagyobb hangsúlyt ad az ökológiai és a társadalmi-kulturális funkciók érvényesülésének a vidéki területeken. Önkényes kiemeléssel néhány bizonyíték erre:

- Ausztriában a 2007-2013 közötti időszakban az 1. pilléres, mezőgazdasági támogatások összegét meghaladja a 2. pilléres, vidékfejlesztési támogatások összege.
- Ausztria mezőgazdasági területének 65%-a kedvezőtlen adottságú.
- Az EU hegyvidéki területének 90%-a kedvezőtlen adottságú besorolás alá esik.
- A nagy természetvédelmi értéket képviselő területek 50%-a hegyvidéken található az EU-ban.
- A kultúrtáj fenntartás alapvető össztársadalmi elvárás a jóléti államokban, és a gyepeket sok helyen kiemelt jelentőségűnek tekintik a tájfenntartásban (p. Ausztria, Svájc, stb.).
- A családi gazdaságokban növekvő arányt képvisel a nem mezőgazdasági termelésből származó bevétel (pl. a turizmusból származó).
- Sok országban és térségben a legeltetés már nem elsősorban gazdasági kérdés, sokkal inkább hagyományörző, tájfenntartó tevékenység.
- A nagy természetvédelmi értéket képviselő gyepek felújítására és létesítésére célirányos alkalmazott kutatások folynak (nem hagyományos talajművelés, különleges „szaporító anyagok” használata, fajgazdag szaporító anyag nyerése kijelölt „donor” területekről, stb.).

Szakterületünk hazai helyzetét jól jellemzi, hogy rajtam kívül csupán még egy magyar résztvevője volt a szimpóziumnak. A Szent István Egyetem gyepes témán dolgozó PhD hallgatója úgy tudott részt venni a rendezvényen, hogy az időben egybe esett a gumpensteini intézetben végzett projekt munkájával. Én magam a részvételen túl előadást tartottam a szecskázott zöldfü etetési lúd kísérleteink eredményéről (Feather production responses of farmed geese to diets containing ad libitum fresh chopped grass. Szerzők: Nagy-Mihók-Gyüre),

továbbá társelnökként vezényeltem az egyik szekció plenáris előadásait.

Személyes jó érzéssel töltött el, hogy még mindig sok külföldi kollega nosztalgiával emlékezett az 1998-as debreceni konferenciánkra. Aktív szakmai-

közéleti szerepem mellett ez utóbbinak lehet abban szerepe, hogy konkrétan merült fel a szövetség illetékesei és néhány bennfentes szakmai tekintély részéről egy újabb európai konferencia megrendezése hazánkban 2016-ban.